

A helyes út – Tanítani fogják...

Parragh Bianka

Matolcsy György:

Egyensúly és növekedés – Konszolidáció és stabilizáció Magyarországon 2010–2014
Kairosz Kiadó, Magyar Nemzeti Bank Könyvsorozata, 2015, p. 644

ISBN: 979-963-662-7348

Az Egyensúly és növekedés című szakkönyv közgazdasági és gazdaságpolitikai aspektusból világítja meg s értelmezi a mai közgazdasági- és közgondolkodás valós dilemmáit azokkal a gazdaságtörténeti mérföldkövet jelentő állomásokkal összevetve, amelyek évtizedekre determinálták a magyar gazdaság fejlődési útjait. A szerző gondolatmenete során választ ad számos, a múltban megválaszolás nélkül hagyott kérdésre, s egyúttal újabb, gyakran tudományos szempontból is további dimenziókat nyitó kérdést fogalmaz meg jövőnk tekintetében. Matolcsy György a Magyar Nemzeti Bank elnökeként 2013 márciusában kezdte meg munkáját, azt megelőzően 2010-től nemzetgazdasági miniszterként és 2000-től 2002-ig gazdasági miniszterként töltött be meghatározó szerepet a nemzeti gazdaságpolitikában.

Az Egyensúly és növekedés magas szakmai színvonalat képviselő szakkönyv értéket teremt, hasznos, s szükség esetén segítséget nyújt gazdaságpolitikai vezetők, nemzetgazdasági és gazdaságpolitikai vetülettel foglalkozó közgazdászok, jegybankár szakemberek, politikusok számára, hiszen a múlt közgazdasági és gazdaságpolitikai összefüggéseiben keresendők a 2010-re kedvezőnek nem mondható nemzetgazdasági helyzet és versenyképesség kialakulásához vezető okok. A szakkönyv továbbá az államtudományi és közigazgatás-tudományi szakterületen tanuló mesterszakos hallgatók tudásanyagát gazdagítja mély összefüggéseket megvilágító, részletező formában.

A kiadvány gondolati bevezető szerepét betöltő gazdaságtörténeti visszatekintéssel kezdődik, és négy fő (önálló) gondolati egységet alkotó részből tevődik össze. A részek egyenként hat fejezetet tartalmaznak. A bevezetésben (Gazdaságtörténeti áttérés) a szerző a gazdasági növekedés és pénzügyi egyensúly fókuszából tárja az olvasó elé annak a jelentős méretű és sokkhatások sorát eredményező hármis nemzetközi válságsorozatnak a lényegi elemeit, beleértve a két világháborút is, melyek a XX. században erőteljesen gátolták a magyar gazdaság növekedését és fejlődését. A folyó

Parragh Bianka a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Kar, Közpénzügyi Tanszékének egyetemi adjunktusa. E-mail: parragh.bianka@uni-nke.hu.

fizetési mérlegben 2010–2014 között bekövetkező tartós többlet és az egyensúlyi szintet jelentő államháztartási hiány összefüggéseinek értelmezése gyakorlatilag az egész könyvet áthatja. Az első fő rész (1–6. fejezet) mind globális, mind európai kiterjedésben – különös tekintettel az eurozóna országaira – vizsgálja a pénzügyi és gazdasági recesszióval, válsággal terhelt időszak Magyarországot érintő negatív hatásait, beleértve a válságkezelési kísérletek eredményességét vagy eredménytelenségét. A második fő rész (7–12. fejezet) kronológiáját tekintve a 2010 utáni időszakot jellemző újszerű válságkezelési stratégiát alkalmazó, új értékekre építő nemzeti gazdaságpolitika kihívásait és a szerkezeti reformok tekintetében prioritást képező területeket veszi górcső alá. A harmadik fő rész (13–18. fejezet) a stabilizáció első szakaszát elemzi, beleértve a költségvetés és konszolidáció, foglalkoztatás, infláció, külső adósság és államadósság terén bekövetkezett trendfordulatokat. A negyedik fő rész (19–24. fejezet) az eredmények jövőbeli megszilárdítása érdekében szükséges tartós gazdasági és pénzügyi stabilizáció alapelemeit szemlélteti és magyarázza, részterületekre bontva, mégis egységben kezelve 2014-ig terjedően. A közép- és hosszú távra is koncentrálnó monetáris politika, a hitelezés területén megvalósított, hitelbefagyasztást is feloldó trendforduló, a fogyasztás és beruházás területén megmutatkozó további trendforduló, valamint a növekedési fordulat következtében bekövetkezett felzárkózás a régió viszonylatában a 2010 óta alkalmazott kormányzati gazdaságpolitika szükségességét, sikerességét és eredményességét támasztja alá, s ez a közgazdasági gondolkodásba is egyre inkább beépülhet. A szakkönyv világos és érthető módon, részletesen, kronológiai sorrendben vezeti végig az olvasót a gazdaságpolitikai változásokon, a magyar nemzetgazdaság hatékony, versenyképes, és sikeres, ám egyben költséghatékony működésének összetevőit rendre bemutató, egyszerre oktató jellegű megfogalmazásban. A könyvet a tudományos rendszerezettség jellemzi, valamint az olvasó figyelmét felkeltő, érdeklődését mindvégig fenntartó olvasható forma.

Matolcsy György fogalmazásában a könyv címéből kiindulva egyaránt az Egyensúly és növekedés képletéből mint alaptételből levezetve kerül bemutatásra a magyar gazdaságpolitikai-, közpénzügyi-, azon belül monetáris-, fiskális-, hitelezési-, valamint reálgazdasági területeket is tárgyaló, irányokat kijelölő, egységes nemzeti közgazdasági koncepció. A kormányzati gazdaságpolitikát támogató, társadalmi hasznosságot adó, közjó szolgálatára fókuszáló, mindemellett függetlenségét megőrző új értékeken alapuló jegybanki filozófia, szerepvállalás, valamint gyakorlat gyökerei, elemei és jövőbe mutató céljai kerülnek részletezésre.

A könyv az Éllovasból sereghajtó című szakkönyv folytatásának is tekinthető, amely Magyarország 2002–2008 közötti időszakában, arra jellemző gazdaságpolitikai viszonyrendszeréből és ebből következő lehetőségeiből kiindulva tartalmazza főként a régió gazdasági karakterisztikáját adó gazdaságtörténeti előzményeket. Az Egyensúly és növekedés című szakkönyv megerősíti és hitelesíti Matolcsy György 2008-ban

kifejtett gondolatmenetének ma is helytálló megállapításait arra vonatkozóan, hogy milyen ok-okozati összefüggésben maradtunk le a régió országaitól. A strukturális reformok halaszthatatlanná válása és a neoliberais eszmék által áthatott gazdaságpolitikai modell bukása 2010-re nyilvánvalóvá tette a változás szükségességét. A nemzeti kormányzati gazdaságpolitika és jegybanki politika összehangolt működése, annak nemzetgazdasági versenyképességhez való hozzájárulása vitathatatlan.

Az Egyensúly és növekedés című szakkönyv közgazdasági tartalma szerint újszerű módon közelíti meg napjaink közgazdasági kihívásait. Matolcsy György gondolatébresztő szerepe mindvégig jelen volt a rendszerváltás óta eltelt 25 évben, elméleti megállapításait – miként a szerző kitartását is – a valós élet és a mai makrogazdasági adatok is igazolják.

A szakkönyv a közgazdasági gondolkodásmód megújulási folyamatában teremt értéket és ad eligazodást Magyarország valós erőforrásaira építve a jövő generációi számára. Az Egyensúly és növekedés című munkát minden érdeklődőnek tisztelettel ajánlom.